

Minimální preventivní program 2025/2026

Č.j.: 158/2025

MPP vychází z předešlých plánů a Metodického pokynu MŠMT ČR č. j. 22294/ 2013 -1 k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních MŠMT ČR č. j. 21291 / 2010 – 28, vyhlášky MŠMT č.72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školských zařízeních. Je zaměřen nejen na žáky, ale i na informovanost rodičů a pedagogických pracovníků školy.

Cílem je především preventivní činnost, popřípadě řešení vzniklých, třeba i drobných problémů. Snahou všech pedagogických i nepedagogických pracovníků je vytvářet příznivé klima ve škole. Spoluprací s rodiči i ostatními rodinnými příslušníky dávat žákům a dětem pozitivní příklad a varovat před nebezpečím.

Charakteristika školy:

Venkovská škola s 36 žáky prvního stupně ve dvou třídách. I. (1. a 2. ročník) – 19 žáků, II. (3., 4. a 5. ročník) – 17 žáků.

Riziková místa školy: chodby, třídy, šatny, WC - prevence řešena důslednými dohledy v těchto místech.

Cíle preventivního programu:

- Dlouhodobým cílem primární prevence je minimalizovat rizikové chování žáků, a to prostřednictvím ovlivňování postojů a chování žáků, vytváření pocitu úspěšnosti a potřeby a z toho plynoucí schopnosti čelit tlaku vedoucího k užívání návykových látek. Podporovat u žáků aktivní způsob trávení volného času.
- Pozitivně měnit klima školy s minimem kázeňských problémů ve škole i mimo školu, přesně vymezit pravidla chování ve škole (školní řád) a sankce za porušení.
- Nabízet rodičům pomoc při problémech či selhání dítěte.
- Vytvořit sdílné a přátelské klima školní komunity, tj. budování otevřených, kamarádských a bezpečných vztahů mezi všemi členy společenství školy.
- Poskytovat celý komplex opatření, besed, akcí a volnočasových aktivit, jejichž hlavním úkolem je vést žáky k sebevědomí, správnému sebehodnocení, stanovení si reálných cílů v životě, k poznání sebe sama, zvládání stresu a k dovednosti řešit své problémy bez pomoci kouření, alkoholu a jiných návykových látek.

1. Vytvoření zdravého prostředí a podmínek pro využití volného času dětí

O co usilujeme:

- **Pohoda a zdraví** - vytváření podmínek pro pohodu a zdraví, pohoda = pocit zdraví (pohoda tělesná, duševní, společenská)
- **Potřeby** - uspokojení a respektování každodenních potřeb dítěte, učitele, rodiče
- **Hra** - vytvoření prostoru, času a prostředků pro spontánní hru jako hlavní činnost dítěte
- **Pohyb** - zajistit dostatek volného pohybu, optimální denní režim, vhodné prostředí

- **Výživa** - zdravá a pestrá, odpovídající současnému poznání o tom, jak nám výživa prospívá
- **Duševní pohoda** - respektování a podpora duševního vývoje dítěte, povzbuzování sebedůvěry dítěte, chránit dítě před stavy, které ho stresují, navozování pozitivních emočních a citových vztahů, vyhledávání přirozených příležitostí ke cvičení odolnosti
- **Spolupráce** - vytvořit sociální klima na základě důvěry, úcty a spolupráce všech zainteresovaných ve výchovně vzdělávacím procesu
- **Pravidla** - dodržování rámcových pravidel uspořádání života a dne
- **Prostředí** - vytvořit hygienicky nezávadné, estetické, vstřícné, podnětné
- **Schopnosti** - rozvíjet schopnosti orientace žáků a učitelů v klíčových oblastech zdravého životního stylu, konat správné volby v péči o své zdraví
- **Školní režim** - dodržovat třídní pravidla chování, organizaci a způsob výuky, školní řád
- **Vztahy** - rozvíjet sociální dovednosti, kultivovat vztahy uvnitř školy
- **Podmínky pro využití volného času** - zajistit nabídku kroužků, vhodných vedoucích těchto kroužků, doplňovat pomůcky k práci těchto kroužků, průběžně ožивovat a doplňovat vybavení školní zahrady

Plán jak toho dosáhneme:

- Podporovat současné i budoucí zdraví dítěte ve všech jeho složkách.
- Vzdělávání: Zajistit samostatné studium pedagogických pracovníků, dostatečné množství odborné literatury pro učitele, zabezpečit v rámci DVPP vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence a zdravého životního stylu.
- Přizpůsobit uspořádání dne potřebám nových dětí (1. ročník, MŠ).
- Vytvořit prostor pro spontánní hru, snadný přístup k hračkám, stavebnicím, výtvarnému materiálu, ostatním pomůckám a zajistit místa k uschování a vystavování dětských výtvorů - výstavy. Vytvořit koutky ke hrám i odpočinku, doplňovat stávající hračky, stavebnice a materiály.
- Zlepšovat zdravotní stav dětí – prevence respiračních onemocnění a vad držení těla:
 - snižovat prašnost vnitřního prostředí, pravidelně větrat při vyučování, o přestávkách
 - otužování vzduchem, dodržování hygienických návyků, teplota v učebnách 20°C
 - mytí rukou, odkládání nadbytečného oblečení, vhodné oblečení na vycházku
 - pravidelný pohyb o přestávkách
 - pravidelný pobyt venku (ŠD, MŠ), dle možností výuka venku (ZŠ)
 - kompenzační cvičení, výběr uvolňovacích, posilovacích a protahovacích cviků, správné držení těla, relaxační hry, dramatická výchova
 - zlepšování materiálního vybavení pro tělesnou výchovu a kroužky, pro školní zahradu
 - snížit váhu aktovek žáků, naučit žáky pracovat dle rozvrhu
 - vhodné uspořádání lavic pro výuku, častá výměna různých pracovních míst
 - správná skladba rozvrhu.
- Předcházet stresovým situacím dětí i dospělých:
 - pozitivně hodnotit, využívat pochval,
 - přiměřenost výchovných opatření, přihlížet k individuálním zvláštnostem dětí
 - promyšlená organizace činností, vyučovací hodiny, nezapomínat na humor, každé dítě je v něčem úspěšné
 - vzájemná spolupráce - věnovat se psychohygieně vztahů mezi učiteli a vedením školy, vytvořit atmosféru důvěry, úkoly vyplývající z plánu práce zadávat po domluvě, ne příkazem, naslouchat jeden druhému, při pracovních poradách otevřeně hovořit o problémech školy, spolupráce mezi všemi součástmi školy.
- Respektování pravidel - Vnitřní řád školy, Třídní pravidla chování.
- Zkvalitnit prostředí vnitřní i vnější - estetičnost prostředí, výzdoba tříd, chodeb pracemi dětí, relaxační koutky v učebnách.
- Využití moderních metod práce ve vyučování, zařazování prvků dramatické výchovy do vyučovacích hodin.
- Vztahy mezi učiteli a dětmi - vzájemná komunikace, dialog jako vyučovací metoda, učitel dítě přesvědčuje (přesvědčování není manipulace), podporovat přirozenou zvědavost dětí, oslovovat děti křestními jmény, využívat motivační síly pozitivního hodnocení před

kolektivem třídy, reagovat vstřícně na otevřenost a důvěru dětí, nezaměřovat svým jednáním pozornost třídy na trémisty a děti s problémy, nezkoušet za trest, přijímat nesprávné odpovědi dětí bez znevažování, nechávat dětem dostatek času na rozmyšlení odpovědi, respektovat individuální tempo dětí, povzbuzovat děti oceněním i dílčích úspěchů a snahy nalézt řešení úkolu, zadávat úkoly s různým stupněm obtížnosti a tak umožnit prožít úspěch i slabším dětem, s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami pracovat podle individuálního vzdělávacího programu, ve spolupráci s odborníky a rodinou.

2. Výchova ke zdravému životnímu stylu a podpora rozvoje osobnosti a sociálního chování žáků

Výchova ke zdravému životnímu stylu prolíná nenásilně v jednotlivých vyučovacích předmětech a v programu školní družiny.

V ZŠ je hlavním nositelem výchovy ke zdraví předmět: Člověk a jeho svět, hlavní témata, jsou rozpracována v časově tematických plánech jednotlivých ročníků:

- rodina, domov, rozvoj osobnosti
- základy duševní a tělesné hygieny, režim dne
- zdravá výživa
- prevence zneužívání návykových látek
- osobní bezpečí
- prožitkové učení

Prožitkové učení v ZŠ

- Výchovu ke zdraví integrovat do stávajících předmětů
- Rozšíření hodin tělesné výchovy – formou nabídky kroužku
- Využití dětských knih k vytvoření třídní knihovničky – využití při výuce
- Příležitostné akce – slohová cvičení, projekty – celoškolní, výlety, exkurze
- Zapojení všech dětí do akcí školy: soutěže sportovní, přírodovědné, matematické, výtvarné
- Vystoupení dětí na veřejnosti
- Uspořádat akce pro žáky (besedy, exkurze), které budou přínosné pro rozvoj jejich osobnosti

Ve ŠD nabízíme takové způsoby výchovy ke zdraví, které jsou pro dítě přirozené, prožitkové učení, dítě samo se učí děláním, experimentováním a vlastním prostředím.

Zdravým způsobem výchovy ve ŠD je:

- nabídka prostředí, kde se všichni cítí pohodově
- přítomnost vzorců prosociálního, etického a zdraví prospěšného chování ostatních lidí
- podpora spontánního prožitkového učení při hře

3. Součinnost se sociálními a odbornými partnery

Spolupráce MŠ a ZŠ:

- Dobrá informovanost o vzájemných požadavcích a nabídkách
- Společné pedagogické rady a pracovní porady
- Zajištění plynulého přechodu dětí z MŠ do 1. ročníku ZŠ
- Sledování dětí s odkladem školní docházky
- Vzájemné hospitace, zastupování, návštěvy dětí ve třídách, společné vyučování
- Společné projekty - vystoupení dětí, návštěvy divadel, atd.

Spolupráce rodina a škola:

- Spolupráce vzniká prolínáním vlivů z rodiny do školy a opačně
- Je možná jen na základě vzájemné tolerance, partnerství a otevřenosti

- Škola zná a bere v úvahu kvalitu prostředí, v němž dítě žije a snaží se svými prostředky nedostatečné vlivy nahrazovat, škodlivé kompenzovat a příznivé podporovat, nabízí rodině podněty, dovednosti, inspiraci
- Uplatňovat otevřenou školu – rodiče mají přístup do hodin
- Pravidelné konzultační hodiny, rodičovské schůzky
- Poradenská služba pro rodiče – oblast vzdělávací, výchovná a preventivní
- Akce pro rodiče – divadla, výstavy, atd.
- Spolupráce na tvorbě individuálního vzdělávacího programu pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami

Spolupráce škola a obec:

- Obec je vtažena do celého projektu jako zřizovatel školy, řeší požadavky na údržbu budovy a další vybavení školy
- Informace o škole v tisku
- Prezentace školy na veřejnosti

Spolupráce škola a PPP:

- Spolupráce s metodikem prevence PPP – realizace společných preventivních programů

Škola uvnitř:

- Řízení založeno na participaci a kooperaci
- Učitelé a jejich postoje ke zdraví jsou příkladnými vzorci chování, které děti napodobují, respektují

4. Řešení přestupků

Porušování školního řádu, týkajícího se držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách školy, je klasifikováno jako hrubý přestupek a jsou vyvozeny patřičné sankce. Je sledováno i další rizikové chování jako je šikana, vandalismus, brutalita, rasismus, atd. Při jejich zjištění jsou navržena cílená opatření. V případě, kdy selže prevence ve škole, bude přistoupeno k následujícím opatřením:

- individuální pohovor se žákem
- jednání s rodiči na úrovni výchovné komise
- doporučení kontaktu s odborníky
- v případě nezájmu rodičů uvědomění sociálního odboru, oddělení péče o dítě
- v případě dealerství oznámení Policii ČR

5. Závěr

Školní minimální preventivní program ve škole je koncipován jako dokument dlouhodobého charakteru, který vždy vychází z analýzy předcházejícího roku.

V Předslavi 26. 8. 2025

Zpracovala: Mgr. Miroslava Fleisigová
školní metodik prevence

Mgr. Petra Červená
ředitelka školy

